

സാന്ദ്രാനന്ദാവബോധാത്മകമനുപമിതം കാലദേശാവധിഭ്യോ
നിർമൂക്തം നിത്യമൂക്തം നിഗമശതസഹസ്രേണ നിർഭാസ്യമാനം |
അസ്സഷ്ടം ദൃഷ്ടമാത്രേ പുനരുരുപുരുഷാർത്ഥകം ബ്രഹ്മ തത്വം
തത്താവദ്ഭാതി സാക്ഷാദ് ഗുരുപവനപുരേ ഹന്ത ഭാഗ്യം ജനാനാം || 1 ||
ഏവംദുർലഭ്യവസ്തുന്യപി സുലഭതയാ ഹസ്തുലബ്ധേ യദന്യത്
തന്വാ വാചാ ധിയാ വാ ഭജതി ബത ജന: ക്ഷുദ്രതൈവ സ്തദേവം |
ഏതേ താവദ്വയം തു സ്ഥിരതരമനസാ വിശ്വപീഡാപഹതൈ
നിശ്ശേഷാത്മാനമേനം ഗുരുപവനപുരാധീശമേവാശ്രയാമ: || 2 ||
സത്യം യത്തത് പരാഭയാമപരികലനതോ നിർമലം തേന താവത്
ഭൂതൈർഭൂതേന്ദ്രിയൈസ്തേ വപുരിതി ബഹുശ: ശ്രുയതേ വ്യാസവാക്യം |
തത് സ്വച്ഛ്യാത്യാദ്യാദാച്ഛാദിത പരസുഖ ചിദ്ഗർഭ നിർഭാസരൂപം
തസ്മിൻ ധന്യാ രമന്തേ ശ്രുതിമതിമധുരേ സുഗ്രഹേ വിഗ്രഹേ തേ || 3 ||
നിഷ്കമ്പേ നിത്യപൂർണ്ണേ നിരവധിപരമാനന്ദപീയൂഷരൂപേ
നിർലീനാനേകമുക്താവലിസുഭഗതമേ നിർമലബ്രഹ്മസിന്ധൗ |
കല്ലോലോല്ലാസതുല്യം ഖലു വിമലതരം സത്യമാഹസ്തദാത്മാ
കസ്യാനോ നിഷ്കലസ്തം സകല ഇതി വചസ്സുത്കലാസ്വേവ ഭൂമന് || 4 ||
നിർവ്യാപാരോപി നിഷ്കാരണമജ ഭജസേ യത്ക്രിയാമീക്ഷണാഖ്യാം
തേനൈവോദേതി ലീനാ പ്രകൃതിരസതികല്പാപി കല്പാദികാലേ
തസ്യാ: സംശുദ്ധമംശം കമപി തമതിരോധായകം സത്യരൂപം
സ ത്വം ധൃത്യാ ദധാസി സ്വമഹിമ വിഭവാകണ്ഠ വൈകണ്ഠ രൂപം || 5 ||

തത്തേ പ്രത്യഗ്രധാരാധരലളിതകളായാവലീകേളികാരം
 ലാവണ്യസൈകസാരം സുകൃതിജനദൃശാം പൂർണ്ണപുണ്യാവതാരം |
 ലക്ഷ്മീനിശ്ശങ്കലീലാനിലയനമൃതസ്യന്ദസന്ദോഹമന്തഃ
 സിഞ്ചത് സഞ്ചിന്തകാനാം വപുരനുക്ലയേ മാരുതാഗാരനാഥ || 6 ||
 കഷ്ടാ തേ സൃഷ്ടിചേഷ്ടാ ബഹുതരഭവഖേദാവഹാ ജീവഭാജാ-
 മിത്യേവം പൂർവ്വമാലോചിതമജിത മയാ നൈവമദ്യാഭിജാനേ |
 നോചേജ്ജീവാഃ കഥം വാ മധുരതരമിദം ത്വദ്വപുശ്ചിദ്രസാർദ്രം
 നേത്രൈഃ ശ്രോത്രൈശ്ച പീത്വാ പരമരസസുധാമദ്ഭോധിപുരേ രമേരന് ||7||
 നമ്രാണാം സന്നിധത്തേ സതതമപി പുരസ്തൈരനഭ്യർത്ഥിതാന -
 പ്യർത്ഥാന് കാമാനജസ്രം വിതരതി പരമാനന്ദസാന്ദ്രാം ഗതിം ച |
 ഇത്ഥം നിശ്ശേഷലഭ്യോ നിരവധികഫലഃ പാരിജാതോ ഹരേ ത്വം
 ക്ഷുദ്രം തം ശക്രവാടീദ്രുമഭിലഷതി വ്യർത്ഥമർത്ഥിവ്രജോഽയം || 8 ||
 കാരുണ്യാത്കാമമന്യം ദദതി ഖലു പരേ സ്വാത്മദസ്ത്വം വിശേഷാത്-
 ഐശ്വര്യാദീശതേഽന്യേ ജഗതി പരജനേ സ്വാത്മനോഽപീശ്വരസ്ത്വം
 ത്വയ്യച്ചൈരാമന്തി പ്രതിപദമധുരേ ചേതനാഃ സ്തീതഭാഗ്യാഃ -
 ത്വം ചാത്മാരാമ ഏവേത്യതുലഗുണഗണാധാര ശൗരേ നമസ്തേ || 9 ||
 ഐശ്വര്യം ശങ്കരാദീശ്വരവിനിയമനം വിശ്വതേജോഹരാണാം
 തേജസ്സംഹാരി വീര്യം വിമലമപി യശോ നിസ്സഹൈശ്ചോപഗീതം
 അംഗസംഗാ സദാ ശ്രീരഖിലവിദസി ന ക്വാപി തേ സംഗവാർത്താ
 തദ്യാതാഗാരവാസിൻ മുരഹര ഭഗവച്ഛബ്ദമുഖ്യാശ്രയോഽസി || 10 ||

സൂര്യസ്തർദ്ധികിരീടമൂർദ്ധ്വതിലകപ്രോദ്ഭാസി ഫാലാന്തരം
 കാരുണ്യാകലനേത്രമാർദ്ദഹസിതോല്ലാസം സുനാസാപുടം |
 ഗണ്ഡോദ്യന്മകരാഭകണ്ഡലയുഗം കണ്ഠോജലത്കൗസ്തുഭം
 ത്വദ്രൂപം വനമാല്യഹാരപടലശ്രീവത്സദീപ്രം ഭജേ || 1 ||
 കേയുരാംഗദ കങ്കണോത്തമ മഹാരതാംഗുലീയാങ്കിത-
 ശ്രീമദ്ബാഹു ചതുഷ്കസംഗത ഗദാശംഖാരിപങ്കേരൂഹാം |
 കാഞ്ചിത് കാഞ്ചനകാഞ്ചിലാഞ്ചിശ്ചരിതലസത്പീതാംബരാലംബിനീം-
 ആലംബേ വിമലാംബുജദ്യുതിപദാം മൂർത്തിം തവാർത്തിച്ഛിദ്രം || 2 ||
 യത്ത്രൈത്രേലോക്യമഹീയസോഽപി മഹിതം സമ്മോഹനം മോഹനാത്
 കാന്തം കാന്തിനിധാനതോഽപി മധുരം മാധുര്യധുര്യാദപി |
 സൗന്ദര്യോത്തരതോഽപി സുന്ദരതരം ത്വദ്രൂപമാശ്ചര്യതോഽ-
 പ്യാശ്ചര്യം ഭൂവനേ ന കസ്യ കുതുകം പുഷ്ണാതി വിഷ്ണോ വിഭോ || 3 ||
 തത്താദൃങ്മധുരാത്മകം തവ വപുഃ സംപ്രാപ്യ സംപന്മയീ
 സാ ദേവീ പരമോത്സുകാ ചിരതരം നാസ്തേ സ്വഭക്തേഷ്യപി |
 തേനാസ്യാ ബത കഷ്ടമച്യുത വിഭോ ത്വദ്രൂപമാനോജ്ഞൈക -
 പ്രേമസ്ഥൈര്യമയാദചാപലബലാത് ചാപല്യവാർത്തോദഭൂത് || 4 ||
 ലക്ഷ്മീസ്താവകരാമണീയകഹൃതൈവേയം പരേഷ്യസ്ഥിരേ-
 ത്യസ്തിന്നന്യദപി പ്രമാണമധുനാ വക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മീപതേ |
 യേ ത്വദ്യാനഗുണാനുകീർത്തനരസാസക്താ ഹി ഭക്താ ജനാഃ
 തേഷ്യേഷാ വസതി സ്ഥിരൈവ ദധിതപ്രസ്താവദത്താദരാ || 5 ||

ഏവംഭൂത മനോജ്ഞതാ നവസുധാനിഷ്യന്ദസന്ദോഹനം

ത്വദ്രൂപം പരചിദ്രസായനമയം ചേതോഹരം ശൃണ്വതാം |

സദ്യഃ പ്രേരയതേ മതിം മദയതേ രോമാഞ്ചയത്യംഗകം

വ്യാസിഞ്ചത്യപി ശീതവാഷ്പവിസരൈരാനന്ദമൂർച്ഛോദ്ഭവൈഃ || 6 ||

ഏവംഭൂതതയാ ഹി ഭക്ത്യഭിഹിതോ യോഗസ്തു യോഗദ്വയാത്

കർമ്മജ്ഞാനമയാത് ഭൃശോത്തമതരോ യോഗീശ്വരൈർഗീയതേ |

സൗന്ദര്യൈകരസാത്മകേ ത്വയി ഖലു പ്രേമപ്രകർഷാത്മികാ

ഭക്തിർനിശ്രമമേവ വിശ്വപുരുഷൈരൂദ്യാ രമാവല്ലഭ || 7 ||

നിഷ്കാമം നിയതസ്വധർമ്മചരണം യത് കർമ്മയോഗാഭിധം

തദുരേത്യഫലം യദൗപനിഷദജ്ഞാനോപലഭ്യം പുനഃ |

തത്ത്വവ്യക്തതയാ സുദുർഗമതരം ചിത്തസ്യ തസ്മാദ്ഭിദോ

ത്വത്പ്രേമാത്മകഭക്തിരേവ സതതം സ്വാദീയസീ ശ്രേയസീ || 8 ||

അത്യായാസകരാണി കർമ്മപടലാന്യാചര്യ നിർമ്മലഃ

ബോധേ ഭക്തിപഥേഽഥവാപ്യചിതതാമായാന്തി കിം താവതാ |

ക്ലിഷ്ട്യാ തർകപഥേ പരം തവ വപുർബ്രഹ്മാഖ്യമന്യേ പുന-

ചിത്താർദ്രത്വമൃതേ വിചിന്ത്യ ബഹുഭിസ്സിദ്ധ്യന്തി ജന്മാന്തരൈഃ || 9 ||

ത്വദ്ഭക്തിസ്തു കഥാരസാമൃതധരീനിർമ്മജ്ജനേന സ്വയം

സിദ്ധ്യന്തീ വിമലപ്രബോധപദവീമക്ലേശതസ്തന്വതീ |

സദ്യസ്സിദ്ധികരീ ജയത്യയി വിഭോ സൈവാസ്തു മേ ത്വത്പദ-

പ്രേമപ്രൗഢിരസാർദ്രതാ ദ്രുതതരം വാതാലയാധീശ്വര || 10 ||

പാന്തോ നാമാനി പ്രമദഭരസിന്ധൗ നിപതിതാ:

സ്മരന്തോ രൂപം തേ വരദ കഥയന്തോ ഗുണകഥാ: |

ചരന്തോ യേ ഭക്താസ്ത്വയി ഖലു രമന്തേ പരമമു-

നഹം ധന്യാൻ മന്യേ സമധിഗതസർവ്വാഭിലാഷിതാൻ || 1 ||

ഗദക്ലിഷ്ടം കഷ്ടം തവ ചരണസേവാരസഭരേഃ-

പ്യനാസക്തം ചിത്തം ഭവതി ബത വിഷ്ണോ കുരു ദയാം |

ഭവത്പാദാമ്ഭോജസ്മരണരസികോ നാമനിവഹാ-

നഹം ഗായം ഗായം കുഹചന വിവത്സയാമി വിജനേ || 2 ||

കൃപാ തേ ജാതാ ചേത്കിമിവ ന ഹി ലഭ്യം തനുഭൂതാം

മദീയക്ലേശൗഘ പ്രശമനദശാ നാമ കിയതീ |

ന കേ കേ ലോകേഽസ്തിന്നനിശമയി ശോകാഭിരഹിതാ:

ഭവദ്ഭക്താ മുക്താ: സുഖഗതിമസക്താ വിദധതേ || 3 ||

മുനിപ്രൗഢാ രൂഢാ ജഗതി ഖലു ഗുഢാത്മഗതയോ

ഭവത്പാദാമ്ഭോജസ്മരണവിരുജോ നാരദമുഖാ:

ചരന്തീശ സ്വൈരം സതതപരിനിർഭാതപരചിത് -

സദാനന്ദാദ്വൈതപ്രസരപരിമഗ്നാ: കിമപരം || 4 ||

ഭവദ്ഭക്തി: സ്തീതാ ഭവതു മമ സൈവ പ്രശമയേ-

ദശേഷക്ലേശൗഘം ന ഖലു ഹൃദി സന്ദേഹകണികാ |

ന ചേദ്വ്യാസസ്യോക്തിസ്തവ ച വചനം നൈഗമവചോ

ഭവേന്മിഥ്യാ രഥ്യാപുരുഷവചനപ്രായമഖിലം || 5 ||

ഭവദ്ഭക്തിസ്താവത് പ്രമുഖമധുരാ ത്വത് ഗുണരസാത്

കിമപ്യാരൂഢാ ചേദഖിലപരിതാപപ്രശമനീ |

പുനശ്ചാന്തേ സ്യാന്തേ വിമലപരിബോധോദയമില-

ന്മഹാനന്ദാദ്വൈതം ദിശതി കിമതഃ പ്രാർത്ഥ്യമപരം || 6 ||

വിധൂയ ക്ലേശാനേ കുരു ചരണയുഗ്മം ധൃതരസം

ഭവത്ക്ഷേത്രപ്രാപ്തൗ കരമപി ച തേ പൂജനവിധൗ |

ഭവന്മൂർത്തയാലോകേ നയനമഥ തേ പാദതുളസീ-

പരിശ്രോണേ ശ്രോണം ശ്രവണമപി തേ ചാരചരിതേ || 7 ||

പ്രഭൃതാധിവ്യാധിപ്രസഭചലിതേ മാമകഹൃദി

ത്വദീയം തദ്രൂപം പരമസുഖചിദ്രൂപമുദിയാത് |

ഉദഞ്ചദ്രോമാഞ്ചോ ഗലിതബഹുഹർഷാശ്രുനിവഹോ

യഥാ വിസ്മര്യാസം ദുരൂപശമപീഡാപരിഭവാൻ || 8 ||

മരുദ്ഗേഹാധീശ ത്വയി ഖലു പരാഞ്ചോഽപി സുഖിനോ

ഭവത്യേഹീ സോഽഹം സുബഹു പരിതപ്യേ ച കിമിദം |

അകീർത്തിന്യേ മാ ഭൂദ്വരദ ഗദഭാരം പ്രശമയന്

ഭവത് ഭക്തോത്തംസം ഝടിതി കുരു മാം കംസദമന || 9 ||

കിമുക്തൈർഭൂയോഭിസ്സുഖ ഹി കരുണാ യാവദുദിയാ-

ദഹം താവദേവ പ്രഹിതവിവിധാർത്തപ്രലപിതഃ |

പുരഃ ക്ലൃപ്തേ പാദേ വരദ തവ നേഷ്യാമി ദിവസാൻ

യഥാശക്തി വ്യക്തം നതിനതിനിഷേവാ വിരചയൻ || 10 ||

ദിതീയസ്കന്ധഃ

Dashaka 4 - അഷ്ടാംഗയോഗവർണ്ണനവും - യോഗസിദ്ധി വർണ്ണനവും.

കല്യാതാം മമ കുരൂഷ്യ താവതീം കല്യാതേ ഭവദുപാസനം യയാ |

സ്പഷ്ടമഷ്ടവിധയോഗചര്യയാ പുഷ്ടയാശു തവ തുഷ്ടിമാപ്തയാം || 1 ||

ബ്രഹ്മചര്യദ്രവ്യതാദിദിര്യമൈരാപ്തവാദിനിയമൈശ്വ പാവിതാഃ |

കർമ്മഹേ ദ്രവ്യമമീ സുഖാസനം പങ്കജാദ്യമപി വാ ഭവത്പരാഃ || 2 ||

താരമന്തരനുചിന്ത്യ സന്തതം പ്രാണവായുമഭിയമ്യ നിർമ്മലാഃ |

ഇന്ദ്രിയാണി വിഷയാദമാപഹൃത്യാഽഽസ്കന്ധേ ഭവദുപാസനോന്മുഖാഃ ||3||

അസ്തേ വപുഷി തേ പ്രയത്തതോ ധാരയേമ ധിഷണാം മുഹൂർമുഹൂഃ |

തേന ഭക്തിരസമന്തരാർദ്രതാമുദ്ദഹേമ ഭവദങ്ഘ്രിചിന്തകാ ||4||

വിസ്താവാവഭദേസുന്ദരം ത്വദ്വപുഃ സുചിരശീലനാവശാത് |

അശ്രമം മനസി ചിന്തയാമഹേ ധ്യാനയോഗനിരതാസ്ത്വദാശ്രയാഃ || 5 ||

ധ്യായതാം സകളമൂർത്തിമീദൃശീമുന്മിഷന്മധുരതാഹൃതാത്മനാം |

സാന്ദ്രമോദരസരൂപമാന്തരം ബ്രഹ്മ രൂപമയി തേഽവഭാസതേ || 6 ||

തത്സമാസ്വദനരൂപിണീം സ്ഥിതിം ത്വത്സമാധിമയി വിശ്വനായക |

ആശ്രിതാഃ പുനരതഃ പരിച്യുതാവാരഭേഹി ച ധാരണാദികം || 7 ||

ഇത്ഥമഭ്യസനനിർഭരോല്ല്സത്തത്പരാത്മസുഖകല്പിതോത്സവാഃ |

മുക്തഭക്തകലമൗലിതാം ഗതാഃ സഞ്ചരേമ ശുകനാരദാദിവത് || 8 ||

ത്വത്സമാധിവിജയേ തു യഃ പുനർമ്മംക്ഷ്യ മോക്ഷരസികഃ ക്രമേണ വാ |

യോഗവശ്യമനിലം ഷഡാശ്രയൈരുന്നയത്യജ സുഷുപ്തയാ ശന്തൈഃ || 9 ||

ലിംഗദേഹമപി സന്ത്യജന്നമോ ലീയതേ ത്വയി പരേ നിരാഗ്രഹഃ

ഊർദ്ധ്വജൊകകതുകീ തു മുർദ്ധ്വതസ്സാർദ്ധമേവ കരണൈർന്നിരീയതേ ||10 ||

അഗ്നിവാസരവളർപക്ഷഗൈരത്തരായണജ്ജ്ഞാ ച ദൈവതൈഃ |

പ്രാപിതോ രവിപദം ഭവത്പരോ മോദവാൻ ധ്രുവപദാന്തമീയതേ || 11 ||

ആസ്ഥിതോഽഥ മഹരാലയേ യദാ ശേഷവക്ത്രദ്രഹനോഷ്ടണാർദ്യതേ |

ഈയതേ ഭവദുപാശ്രയസ്തദാ വേധസഃ പദമതഃ പുരൈവ വാ || 12 ||

തത്ര വാ തവ പദേന്ദവാ വസൻ പ്രാകൃതപ്രലയ ഏതി മുക്തതാം |

സ്വേച്ഛയാ ഖലു പുരാ വിമുച്യതേ സംവിഭിദ്യ ജഗദണ്ഡമോജസാ || 13 ||

തസ്യ ച ക്ഷിതിപയോമഹോഽനിലദ്യോമഹത്പ്രകൃതിസപ്തകാവൃതീഃ |

തത്തദാത്മകതയാ വിശന് സുഖീ യാതി തേ പദമനാവൃതം വിഭോ ||14 ||

അർച്ചിരാദിഗതിമീദൃശീം വ്രജന് വിചൃതിം ന ഭജതേ ജഗത്പതേ |

സച്ചിദാത്മക ഭവത് ഗുണോദയാനുച്ചരന്തമനിലേശ പാഹി മാം || 15 ||

വൃക്താവൃക്തമിദം ന കിഞ്ചിദഭവത്പ്രാക്പ്രാകൃതപ്രക്ഷയേ
 മായായാം ഗുണസാമ്യരുദ്ധവികൃതൗ ത്വയാഗതായാം ലയം |
 നോ മൃത്യുശ്ച തദാമൃതം ച സമഭൂന്നാഹോ ന രാത്രോഃ സ്ഥിതി-
 സ്തത്രൈകസ്തമശിഷ്യമാഃ കില പരാനന്ദപ്രകാശാത്മനാ || 1 ||
 കാലഃ കർമ്മ ഗുണാശ്ച ജീവനിവഹാ വിശ്വം ച കാര്യം വിഭോ
 ചില്ലീലാരതിമേയുഷി ത്വയി തദാ നിർലീനതാമായയുഃ |
 തേഷാം നൈവ വദന്ത്യസത്ത്വമയി ഭോഃ ശക്ത്യാത്മനാ തിഷ്ഠതാം
 നോ ചേത് കിം ഗഗനപ്രസൂനസദൃശാം ഭൂയോ ഭവേത്സംഭവഃ || 2 ||
 ഏവം ച ദ്വിപരാർദ്ധകാലവിഗതാവീക്ഷാം സിന്ധുക്ഷാത്മികാം
 ബിഭ്രാണേ ത്വയി ചുക്ഷുഭേ ത്രിഭുവനീഭാവായ മായാ സ്വയം |
 മായാതഃ ഖലു കാലശക്തിരഖിലാദൃഷ്ടം സ്വഭാവോഽപി ച
 പ്രാദുർഭൂയ ഗുണാനികാസ്യ വിദധുസ്തസ്യാസ്തഹായക്രിയാം || 3 ||
 മായാസന്നിഹിതോഽപ്രവിഷ്ടവപുഷാ സാക്ഷീതി ഗീതോ ഭവാൻ
 ഭേദൈസ്താം പ്രതിബിംബതോ വിവിശിവാൻ ജീവോഽപി നൈവാപരഃ |
 കാലാദിപ്രതിബോധിതാഽഥ ഭവതാ സംചോദിതാ ച സ്വയം
 മായാ സാ ഖലു ബുദ്ധിതത്ത്വമസൃജദ്യോഽസൗ മഹാനച്യതേ || 4 ||
 തത്രാസൗ ത്രിഗുണാത്മകോഽപി ച മഹാൻ സത്ത്വപ്രധാനഃ സ്വയം
 ജീവേഽസ്തിൻ ഖലു നിർവികല്പമഹമിത്യുദ്ബോധനിഷ്ഠാദകഃ |
 ചക്രേഽസ്തിൻ സവികല്പബോധകമഹന്തത്ത്വം മഹാൻ ഖലുസൗ
 സംപുഷ്ടം ത്രിഗുണൈസ്തമോഽതിബഹുലം വിഷ്ണോ ഭവത്പ്രേരണാത് ||5||

സോഹം ച ത്രിഗുണക്രമാത് ത്രിവിധതാമാസാദ്യ വൈകാരികോ
ഭൂയസ്തൈജസതാമസാവിതി ഭവന്നാദ്യേന സത്യാത്മനാ
ദേവാനിന്ദ്രിയമാനിനോക്രത ദിശാവാതാർകപാശ്യശ്ചിനോ
വഹ്നീന്ദ്രാച്യതമിത്രകാൻ വിധുവിധിശ്രീരുദ്രശാരീരകാൻ || 6 ||

ഭൂമന്മാനസബുദ്ധ്യഹംക്രതിമിലച്ചിത്താഖ്യവൃത്യന്വിതം
തച്ചാന്തഃകരണം വിഭോ തവ ബലാത് സത്യാംശ ഏവാസൃജൻ |
ജാതസ്തൈജസതോ ദശേന്ദ്രിയഗണസ്തതാമസാംശാത്പുന-
സ്തന്മാത്രം നഭസോ മരുത്പുരപതേ ശബ്ദോജനി ത്വദ്ബലാത് || 7 ||

ശബ്ദോദ്യോമ തതഃ സസർജിഥ വിഭോ സ്തർശം തതോ മാരുതം
തസ്താദ്രൂപമതോ മഹോഫഥ ച രസം തോയം ച ഗന്ധം മഹീം |
ഏവം മാധവ പൂർവ്വപൂർവ്വകലനാദാദ്യാദ്യധർമ്മാനിതം
ഭൂതഗ്രാമമിഥം ത്വമേവ ഭഗവൻ പ്രാകാശയസ്താമസാത് || 8 ||

ഏതേ ഭൂതഗണാസ്തഥേന്ദ്രിയഗണാ ദേവാശ്ച ജാതാഃ പൃഥക്-
നോ ശേകർഭവനാഘനിർമ്മിതിവിധൗ ദേവൈരമീഭിസ്തദാ |
ത്വം നാനാവിധസൂക്തിഭിർന്നതഗുണസ്തത്യാന്യമുന്യാവിശം-
ശ്ചേഷ്ടാശക്തിമുദീർയു താനി ഘടയൻ ഹൈരണ്യമണ്ഡം വ്യധാഃ || 9 ||

അണ്ഡം തത്ഖലു പൂർവ്വസൃഷ്ടസലിലേഴ്തിഷ്ടത് സഹസ്രം സമാഃ
നിർഭിന്ദന്നക്രമാശ്ചതുർദശജഗദ്രൂപം വിരാഡാഹ്വയം |
സാഹസ്രൈഃ കരപാദമൂർദ്ധനിവഹൈർനിശ്ശേഷജീവാത്മകോ
നിർഭാതോസി മരുത്പുരാധിപ സ മാം ത്രായസ്വ സർവ്വായാത് || 10 ||

ഏവം ചതുർദശജഗന്മയതാം ഗതസ്യ

പാതാളമീശ തവ പാദതലം വദന്തി |

പാദോർദ്ധ്വദേശമപി ദേവ രസാതലം തേ

ഗുല്ഫദ്വയം ഖലു മഹാതലമദ്ഭൂതാത്മൻ || 1 ||

ജംഘേല തലാതലമഥോ സുതലം ച ജാന്ത

കിഞ്ചോരുഭാഗയുഗലം വിതലാതലേ ദ്വേ |

ക്ഷോണീതലം ജംഘനംമംബരമംഗ നാഭിർ -

വക്ഷശ്ച ശക്രനിലയസ്തുവ ചക്രപാണേ || 2 ||

ഗ്രീവാ മഹസ്തുവ മുഖം ച ജനസ്തുപസ്തു

ഫാലം ശിരസ്തുവ സമസ്തുമയസ്യ സത്യം |

ഏവം ജഗന്മയതനോ ജഗദാശ്രിതൈര-

പ്യന്ത്യൈർനിബദ്ധവപുഷേ ഭഗവന്നമസ്തേ || 3 ||

ദ്ബ്രഹ്മരസ്രപദമീശ്വര വിശ്വകന്ദ

ഛന്ദാംസി കേശവ ഘനാസ്തുവ കേശപാശാ: |

ഉല്ലാസിചില്ലീയുഗളം ദ്രുഹിണസ്യ ഗേഹം

പക്ഷ്യാണി രാത്രിദിവസൗ സവിതാ ച നേത്രൈ || 4 ||

നിശ്ശേഷവിശ്വരചനാ ച കടാക്ഷമോക്ഷ:

കർണ്ണൗ ദിശോശ്ചിയുഗലം തവ നാസികേ ദ്വേ |

ലോഭത്രപേ ച ഭഗവന്നധരോത്തരോഷ്ഠൗ

താരാഗണാശ്ച ദശനാ: ശമനശ്ച ദംഷ്ട്രാ || 5 ||

മായാ വിലാസഹസിതം ശ്വസിതം സമീരോ

ജിഹ്വാ ജലം വചനമീശ ശകന്തപങ്ക്തി: |

സിദ്ധായ: സ്വരഗണാ മുഖരസ്രമഗ്നിർ -

ദേവാ ഭൂജാ: സ്തനയുഗം തവ ധർമ്മദേവ: || 6 ||

പൃഷ്ഠം ത്വധർമ്മ ഇഹ ദേവ മന: സുധാംശ്ര -

രവ്യക്തമേവ ഹൃദയംബുജമംബുജാക്ഷ |

കുക്ഷി: സമുദ്രനിവഹാ വസനം തു സന്ധ്യേ

ശേഫ: പ്രജാപതിരസൗ വൃഷണൗ ച മിത്ര: || 7 ||

ശ്രോണീസ്ഥലം മൃഗഗണാ: പദയോർനഖാസ്തേ

ഹസ്ത്യഷ്ടസൈന്ധവമുഖാ ഗമനം തു കാല: |

വിപ്രാദിവർണ്ണഭവനം വദനാബ്ജബാഹു-

ചാരൂരയുഗ്മചരണം കരണാംബുധേ തേ || 8 ||

സംസാരചക്രമയി ചക്രധര ക്രിയാസ്തേ

വീര്യം മഹാസുരഗണോഽസ്ഥികലാനി ശൈലാ: |

നാഡ്യസ്തൂരിസമുദയസ്തൂരവശ്ച രോമ

ജീയാദിദം വപുരനിർവചനീയമീശ || 9 ||

ഈദൃഗ്ജഗന്മയവപുസ്തവ കർമ്മഭാജാം

കർമ്മവസാനസമയേ സ്തൂരണീയമാഹു: |

തസ്യാന്തരാത്മവപുഷേ വിമലാത്മനേ തേ

വാതാലയാധിപ നമോഽസ്തു നിരന്ധി രോഗാൻ || 10 ||

Dashaka 7 - ഹിരണ്യഗർഭോത്പത്തിപ്രകാരവർണ്ണനം.

ഏവം ദേവ ചതുർദശാത്മകജഗദ്രൂപേണ ജാതഃ പുന-

സ്തസ്യോർദ്ദ്രം ഖലു സത്യലോകനിലയേ ജാതോഽസി ധാതാ സ്വയം |

യം ശംസന്തി ഹിരണ്യഗർഭമഖിലത്രൈലോക്യജീവാത്മകം

യോഽഭൂത് സ്തീതരജോവികാരവികസന്നാനാസിസൃക്ഷാരസഃ || 1 ||

സോഽയം വിശ്വവിസർഗദത്തഹൃദയഃ സമ്പശ്യമാനഃ സ്വയം

ബോധം ഖലനവാപ്യ വിശ്വവിഷയം ചിന്താകലസ്തസ്മിവാൻ |

താവത്ത്വം ജഗതാം പതേ തപ തപേത്യേവം ഹി വൈഹായസീം

വാണീമേനമശിശ്രവഃ ശ്രുതിസുഖാം കുർവംസ്തപഃപ്രേരണാം || 2 ||

കോഽസൗ മാമവദത് പുമാനിതി ജലാപൂർണ്ണേ ജഗന്മണ്ഡലേ

ദിക്ഷുദ്വീക്ഷ്യ കിമപ്യനീക്ഷിതവതാ വാക്യാർമുത്പശ്യതാ |

ദിവ്യം വർഷസഹസ്രമാത്തതപസാ തേന ത്വമാരാധിത -

സ്തസ്മൈ ദർശിതവാനസി സ്വനിലയം വൈകുണ്ഠമേകാദ്ഭൂതം || 3 ||

മായാ യത്ര കദാപി നോ വികുരുതേ ഭാതേ ജഗദ്ഭ്യോ ബഹിഃ

ശോകക്രോധവിമോഹസാധ്യസമുഖാ ഭാവാസ്തു ദൂരം ഗതാഃ |

സാന്ദ്രാനന്ദധരീ ച യത്ര പരമജ്യോതിഃപ്രകാശാത്മകേ

തത്തേ ധാമ വിഭാവിതം വിജയതേ വൈകുണ്ഠരൂപം വിഭോ || 4 ||

യസ്മിന്നാമ ചതുർഭുജാ ഹരിമണിശ്യാമാവദാതത്പിഷോ

നാനാഭൂഷണരത്നദീപിതദിശോ രാജദ്വിമാനാലയാഃ |

ഭക്തിപ്രാപ്തമാവിധോന്നതപദാ ദീവ്യന്തി ദിവ്യാ ജനാ-

തത്തേ ധാമ നിരസ്തസർവശമലം വൈകുണ്ഠരൂപം ജയേത് || 5 ||

നാനാദിവ്യവയുജനൈരഭിവൃതാ വിദ്യുല്പതാതുല്പയാ
വിശ്വോന്മാദനഹൃദ്യഗാത്രലതയാ വിദ്യോതിതാശാന്തരാ |
ത്വത്പാദാംബുജസൗരദൈകകുതുകാല്പക്ഷ്മീ: സ്വയം ലക്ഷ്യതേ
യസ്തിൻ വിസ്തയനീയദിവ്യവിഭവം തത്തേ പദം ദേഹി മേ || 6 ||
തത്രൈവം പ്രതിദർശിതേ നിജപദേ രത്താസനാധ്യാസിതം

ഭാസ്വത്കോടിലസത്കിരീടകടകാദ്യാകല്പദീപ്രാകൃതി |
ശ്രീവത്സാങ്കിതമാത്തകൗസ്തുഭമണിച്ഛായാരണം കാരണം
വിശ്വേഷാം തവ രൂപമൈക്ഷത വിധിസ്തുതേ വിഭോ ഭാതു മേ || 7 ||
ലാംഭോദകലായകോമലരൂപീചക്രേണ ചക്രം ദിശാ -

മാവൃണ്യാനമുദാരമന്ദഹസിതസ്യന്ദപ്രസന്നാനനം |
രാജത്കംബുഗദാരിപങ്കജധരശ്രീമദ്ഭജാമണ്ഡലം
സ്രഷ്ടുസ്തുഷ്ടികരം വപുസ്സുവ വിഭോ മദ്രോഗമുദ്യാസയേത് || 8 ||
ദൃഷ്ട്യാ സംഭൃതസംഭൃമഃ കമലഭ്രൂസ്തുത്പാദപാമോരൂഹേ

ഹർഷാവേശവശംവദോ നിപതിതഃ പ്രീത്യാ കൃതാർത്ഥിഭവന് |
ജാനാസ്യേവ മനീഷിതം മമ വിഭോ ജ്ഞാനം തദാപാദയ
ദ്വൈതാദ്വൈതഭവത്സ്യരൂപപരമിത്യാചഷ്ട തം ത്വാം ഭജേ || 9 ||

ആതാമ്രേ ചരണേ വിനമ്രമഥ തം ഹസ്തേന ഹസ്തേ സ്പൃശൻ
ബോധസ്തേ ഭവിതാ ന സർഗവിധിഭിർബന്ധോഽപി സഞ്ജായതേ |
ഇത്യാഭാഷ്യ ഗിരം പ്രതോഷ്യ നിതരാം തച്ചിത്തഗുരഃ സ്വയം
സൃഷ്ടൗ തം സമുദൈരയഃ സ ഭഗവന്നല്ലാസയോല്ലാഘതാം || 10 ||

ശ്രീതീയ സ്കന്ധഃ

Dashaka 8- പ്രളയവർണ്ണനവും ജഗത് സൃഷ്ടിപ്രകാരവർണ്ണനവും.

ഏവം താവത് പ്രാകൃതപ്രക്ഷയാനേ

ബ്രാഹ്മേ കല്പേ ഹ്യാദിമേ ലബ്ധജനാ |

ബ്രഹ്മാ ഭൂയസ്സൃത്ത ഏവാപ്യ വേദാൻ

സൃഷ്ടിം ചക്രേ പൂർവകല്പോപമാനാം || 1 ||

സോഽയം ചതുർയുഗസഹസ്രമിതാനൃഹാനി

താവന്മിതാശ്ച രജനീർബഹുശോ നിനായ |

നിദ്രാത്യസൗ ത്വയി നിലീയ സമം സ്വസൃഷ്ടേർ -

നൈമിത്തികപ്രലയമാഹുരതോഽസ്യ രാത്രിം || 2 ||

അസ്താദൃശാം പുനരഹർമുഖകൃത്യതുല്യാം

സൃഷ്ടിം കരോത്യനുദിനം സ ഭവത്പ്രസാദാത് |

പ്രാഗ്ബ്രാഹ്മകല്പജനശ്ചാം ച പരായുഷാം തു

സുപ്തപ്രബോധനസമാസ്തി തദാ വിസൃഷ്ടിഃ || 3 ||

പഞ്ചാശദബ്ദമധുനാ സ്വവയോഽർദ്ധരൂപ-

മേകം പരാർദ്ധമതിവൃത്യ ഹി വർത്തതേഽസൗ |

തത്രാന്ത്യരാത്രിജനിതാൻ കഥയാമി ഭൂമന്

പശ്യാദിനാവതരണേ ച ഭവദ്ദിലാസാൻ || 4 ||

ദിനാവസാനേഽഥ സരോജയോനിഃ സൃഷ്ടപ്തികാമസ്ത്വയി സന്നിലിഖ്യേ |

ജഗന്തി ച ത്വജജരം സമീയന്ത ഭേദമേകാർണ്ണവമാസ വിശ്വം || 5 ||

തവൈവ വേഷേ ഫണിരാജി ശേഷേ ജലൈകശേഷേ ഭൂവനേ സു
ശേഷേ |

ആനന്ദസാന്ദ്രാനഭവസ്വരൂപഃ സ്വയോഗനിദ്രാപരിമുദ്രിതാത്മാ || 6 ||

കാലാവ്യുശക്തിം പ്രലയാവസാനേ
പ്രബോധയേത്യാദിശതാ കിലാദൗ |
ത്വയാ പ്രസൂപ്തം പരിസൂപ്തശക്തി-
വ്രജേന തത്രാഖിലജീവയാതാ || 7 ||
ചതുർയുഗാണാം ച സഹസ്രമേവം

ത്വയി പ്രസൂപ്തേ പുനരദിതീയേ |
കാലാവ്യുശക്തി: പ്രഥമപ്രബുദ്ധാ
പ്രാബോധയത്ത്യാം കില വിശ്വനാഥ || 8 ||
വിബുദ്ധ്യ ച ത്വം ജലഗർഭശായിൻ
വിലോക്യ ലോകാനഖിലാൻ പ്രലീനാൻ |

തേഷ്യേവ സൂക്ഷ്യാത്മതയാ നിജാന്ത: -
സ്ഥിതേഷു വിശ്വേഷു ദദാഥ ദൃഷ്ടിം || 9 ||
തതസ്ത്വദീയാദയി നാഭിരസ്രോ-
ദുദഞ്ചിതം കിംചന ദിവ്യപത്മം |
നിലീനനിശ്ലേഷപദാർത്ഥമാലാ-

സംക്ഷേപരൂപം മുക്തായമാനം || 10 ||
തദേതദംഭോരുഹകുഡ്മളം തേ
കളേബരാത്ത തോയപഥേ പ്രരൂഡം |
ബഹിർന്നിരീതം പരിത: സ്റ്റരദ്ഭി:
സ്വധാമഭിർദ്ധ്യാന്തമലം നൃകൃത്തത് || 11 ||
സംഹൃല്ലപത്രേ നിതരാം വിചിത്രേ

തസ്തിൻ ഭവദ്വീര്യയുതേ സരോജേ |

സ പദ്മജന്മാ വിധിരാവിരാസീത്

സ്വയംപ്രബുദ്ധാഖിലവേദരാശിഃ || 12 ||

അസ്തിൻ പരാത്മന് നന്ദ പാദ്മകല്പേ

ത്വമിത്ഥമുത്ഥാപിതപദ്മയോനിഃ |

അനന്തദ്രമാ മമ രോഗരാശിം

നിരന്ധി വാതാലയവാസ വിഷ്ണോ || 13 ||

സ്ഥിതഃ സ കമലോദ്ഭവസ്തവ ഹി നാഭീപങ്കേരൂഹേ
കൃതഃ സ്വിദിദമംബുധാവുദിതമിത്യനാലോകയൻ |
തദീക്ഷണകളുഹലാത് പ്രതിദിശം വിവൃത്താനന-
ശ്ചതുർവദനതാമഗാദ്രികസദഷ്ടദൃഷ്ട്യംബുജാം || 1 ||
മഹാർണ്ണവവിഘൃർണ്ണിതം കമലമേവ തത്കേവലം
വിലോക്യ തദുപാശ്രയം തവ തനം തു നാലോകയൻ |
ക ഏഷ കമലോദരേ മഹതി നിസ്സഹായോ ഹൃഹം
കൃതഃ സ്വിദിദമംബുജം സമജനീതി ചിന്താമഗാത് || 2 ||
അമൃഷ്യ ഹി സരോരൂഹഃ കിമപി കാരണം സംഭവേ -
ദിതി സ്മ കൃതനിശ്ചയസ്തു ഖലു നാളരസ്രയാദ്ധ്വനാ |
സ്വയോഗബലവിദ്യയാ സമവരൂഢവാൻ പ്രൗഢധീ -
സ്തുദീയമതിമോഹനം ന തു കളേബരം ദൃഷ്ടുവാൻ || 3 ||
തതഃ സകലനാളികാവിവരമാർഗ്ഗഗോ മാർഗ്ഗയൻ
പ്രയസ്യ ശതവത്സരം കിമപി നൈവ സംദൃഷ്ടുവാൻ |
നിവൃത്യ കമലോദരേ സുഖനിഷണ്ണ ഏകാഗ്രധീഃ
സമാധിബലമാദയേ ഭവദനഗ്രഹൈകാഗ്രഹീ || 4 ||
ശതേന പരിവത്സരൈർദൃഢസമാധിബന്ധോല്ലസത്-
പ്രബോധവിശദീകൃതഃ സ ഖലു പത്മിനീസംഭവഃ |
അദൃഷ്ടചരമദ്ഭുതം തവ ഹി രൂപമന്തർദ്ദശാ
വ്യചഷ്ട പരിതുഷ്ടധീർഭുജഗഭോഗഭാഗാശ്രയം || 5 ||

കിരീടമുകുടോല്ലസത്കടകഹാരകേയൂരയുങ്-

മണിസ്തുരിതമേഖലം സുപരിവീതപീതാംബരം |

കളായകസുമപ്രഭം ഗളതലോല്ലസത്കൗസ്തുഭം

വപുസ്തുഭയി ഭാവയേ കമലജന്മേ ദർശിതം || 6 ||

ശ്രുതിപ്രകരദർശിതപ്രചുരവൈഭവ ശ്രീപതേ

ഹരേ ജയ ജയ പ്രഭോ പദമുപൈഷി ദിഷ്ട്യാ ദൃശോ: |

കുരുഷ്യ ധിയമാശു മേ ഭവനനിർമ്മിതൗ കർമ്മാ-

മിതി ദ്രഹിണവർണ്ണിതസ്വഗുണബംഹിമാ പാഹി മാം || 7 ||

ലഭ്യ ഭവനത്രയീരചനദക്ഷതാമക്ഷതാം

ഗൃഹാണ മദനുഗ്രഹം കുരു തപശ്ച ഭൂയോ വിധേ |

ഭവത്വഖിലസാധനീ മയി ച ഭക്തിരത്യുത്കടേ-

ത്യദീർയ്യാ ഗിരമാദയാ മുദിതചേതസം വേധസം || 8 ||

ശതം കൃതതപാസ്തുത: സ ഖലു ദിവ്യസംവത്സരാ-

നവാപ്യ ച തപോബലം മതിബലം ച പൂർവ്വാധികം |

ഉദീക്ഷ്യ കില കമ്പിതം പയസി പങ്കജം വായുനാ

ഭവദ്ബലവിജംഭിത: പവനപാമസീ പീതവാൻ || 9 ||

തവൈവ കൃപയാ പുനസ്തുരസിജേന തേനൈവ സ:

പ്രകല്പ്യ ഭവനത്രയീം പ്രവൃതേ പ്രജാനിർമ്മിതൗ |

തമാവിധകൃപാഭരോ ഗുരുമരുത്പുരാധീശ്വര

ത്വമാശു പരിപാഹി മാം ഗുരുദയോക്ഷിതൈരീക്ഷിതൈ: || 10 ||

വൈകുണ്ഠ വർദ്ധിതബലോഽഥ ഭവത്പ്രസാദാ-

ദംഭോജയോനിരസൃജത് കില ജീവദേഹാൻ |

സ്ഥാസ്തുനി ഭൂരുഹമയാനി തഥാ തിരശ്ചാം

ജാതിം മനുഷ്യനിവഹാനപി ദേവദേദാൻ || 1 ||

മിത്ഥ്യാഗ്രഹാസ്തിമതിരാഗവികോപഭീതി-

രജ്ഞാനവൃത്തിമിതി പഞ്ചവിധാം സ സൃഷ്ട്യാ |

ഉദ്രാമതാമസപദാർത്ഥവിധാനദൂന -

സ്തേനേ ത്വദീയചരണസ്മരണം വിശുദ്ധൈ | 2 ||

താവത് സസർജ മനസാ സനകം സനന്ദം

ഭൂയ: സനാതനമുനിം ച സനതകുമാരം |

തേ സൃഷ്ടികർമ്മണി തു തേന നിയുജ്യമാനാ-
സ്ത്വത്പാദഭക്തിരസികാ ജഗൃഹൂർന്ന വാണീം || 3 ||

താവത് പ്രകോപമുദിതം പ്രതിരന്ധതോഽസ്യ

ഭൂമധ്യതോഽജനി മൃഡോ ഭവദേകദേശ: |

നാമാനി മേ ക്ഷു പദാനി ച ഹാ വിരിഞ്ചേ-

ത്യാദൗ രരോദ കില തേന സ രൂദ്രനാമാ || 4 ||

ഏകാദശാഹയതയാ ച വിഭിന്നരൂപം

രൂദ്രം വിധായ ദധിതാ വനിതാശ്ച ദത്വാ |

താവന്ത്യദത്ത ച പദാനി ഭവത്പ്രണന:

പ്രാഹ പ്രജാവിരചനായ ച സാദരം തം || 5 ||

രൂദ്രാഭിസൃഷ്ടഭയദാകൃതിരൂദ്രസംഘ-

സമ്പൂര്യമാണഭവനത്രയഭീതചേതാ: |

മാ മാ പ്രജാ: സൃജ തപശ്ചര മംഗലായേ-

ത്യാചഷ്ട തം കമലഭ്രൂർഭവദീരിതാത്മാ || 6 ||

തസ്യാഥ സർഗ്ഗരസികസ്യ മരീചിരത്രി-

സ്തുത്രാംഗിരാ: ക്രതുമുനി: പുലഹ: പുലസ്ത്യ: |

അംഗാദജായത ഭൃഗുശ്ച വസിഷ്ഠദക്ഷൗ

ശ്രീനാരദശ്ച ഭഗവൻ ഭവദംബ്രിദാസ: || 7 ||

ധർമ്മാദികാനഭിസൃജന്നഥ കർദൂമം ച

വാണീം വിധായ വിധിരംഗജസംകലോഭ്രൂത് |

ത്വദ്ബോധിതൈസ്തനകദക്ഷമുഖൈസ്തന്തൃജൈ-

രദ്ബോധിതശ്ച വിരരാമ തമോ വിമുഞ്ചൻ || 8 ||

വേദാൻ പുരാണനിവഹാനപി സർവ്വവിദ്യാ:

കർവന് നിജാനനഗണാചതുരാനനോഽസൗ |

പുത്രേഷു തേഷു വിനിധായ സ സർഗവൃദ്ധി-

മപ്രാപ്തവംസ്തവ പദാമ്ബുജമാശ്രിതോഭ്രൂത് || 9 ||

ജാനന്നപായഥമ ദേഹമജോ വിഭജ്യ

സ്രീപുംസഭാവമഭജന്തതദ്വയുഭയാം |

താഭയാം ച മാനുഷകലാനി വിവർദ്ധയംസ്താം

ഗോവിന്ദ മാരുതപുരേശ നിരന്ധി രോഗാന് || 10 ||